شهروند
روزنامه صبح ایران

www.shahrvand-newspaper.ir

۲۸ شوال ۱۴۴۶
27 Apr 2025
سال دوازدهم

یکشنبه
۷ اردیبهشت ۱۴۰۴
شماره ۳۳۳۵
۱۰ صفحه
۵۰۰۰ تومان

شناسنامه

عضو انجمن صنفی مدیران رسانه و شرکت تعاونی مطبوعات کشور

صاحب‌امتیاز:
جمعیت هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران

دفتر مرکزی: تهران،
فلکه دوم صادقیه ابتدای بزرگراه جناح
کوچه شهید طاهریان، شماره ۲۴
کدپستی: ۱۴۸۱۶۳۵۳۵۳
فکس: ۴۴۹۵۶۱۰۰
تلفن: ۸-۴۴۹۵۶۱۰۱
چاپ: موسسه جام جم برتر برنا

تلفن سازمان آگهی‌ها:
۲-۴۴۹۵۶۲۰۰ فکس: ۴۴۹۵۶۱۰۷
سامانه پیامکی: ۵۰۰۰۲۶۲۶۶۲
سایت شهروند:
www.shahrvand-newspaper.ir
اینستاگرام شهروند:
shahrvandonline_ir
شبکه ایکس شهروند:
shahrvandonline

تقویم تاریخ

- مأ ×گ ×دگچ ٥ ٥گ ■ع٪گد ٔع,و ٔچ‌پکگ٪گ ×گوپ د,چد ■چک ×چپگ (۱۳۱۱ ٔک-دک)
- ٪ ٥ ٔچپدو ٔژ چپ، ×کح، د,گپو,د پ,غ ٥ک ٪ پگ ■چپگپ- × ٥ع ٔ, (۱۵۱۲ ٔک-دک)
- و,ود ٔ,بکپد,چ ٥ ٥گو,-دگب و ٔگ ×و ٔ ■چک,چپدو × مپ چ-کپ (۱۳۱۱ خو, ■کدک)
- آغ٪ -و کپ دوچ پخ × ٥و٪گ,ک د ک٥, ٔع ٔد ٔ ٪۰۸د٪، ج ٔ,ک ٔج × (۱۳۳۰ خو, ■کدک)
- گ ٪و ٔصپکو,ٔچ، ج,پک- × ٪٥- غچ، ٪ پپکپگخپ جپپ ■ عد ٔعچد (۱۹۷۲ ٔک-دک)

عکس دیروز

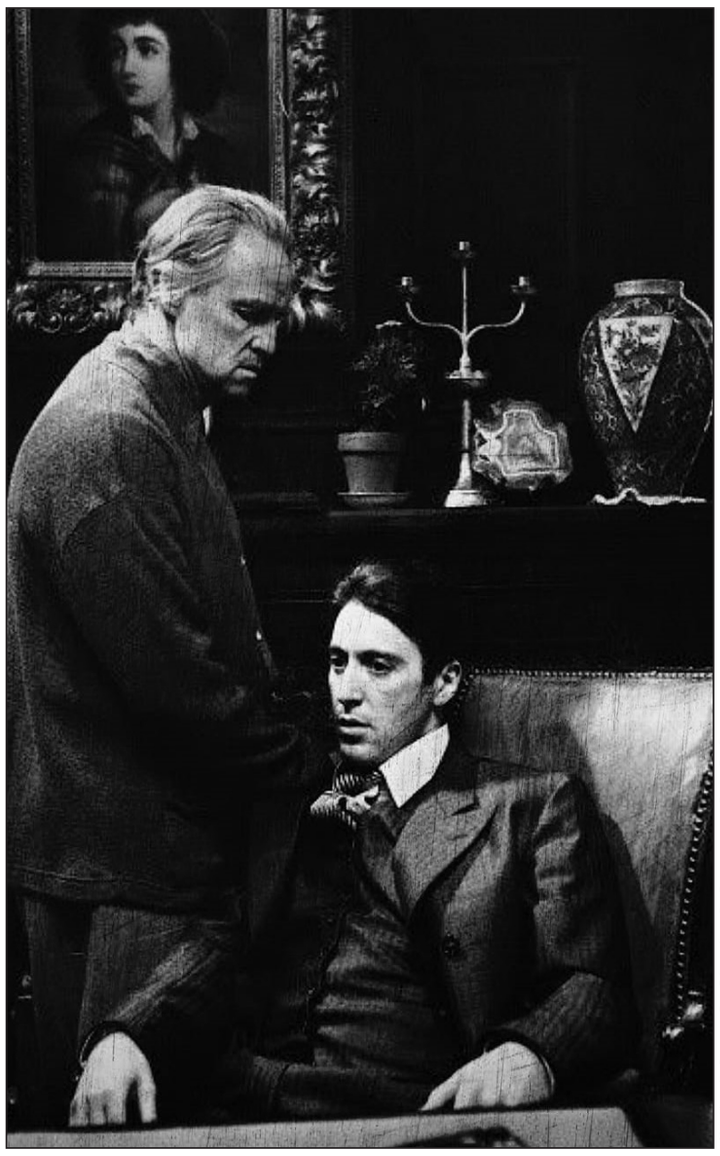

آل پاچینو (راست) و مارلون براندو در صحنه‌ای از «پدرخوانده»

خالق ماندگارترین «پدرخوانده» تاریخ سینما

[علی اناری] ۸۵ سال پیش، برابر ۲۵ آوریل ۱۹۴۰ میلادی، آلفردو جیمز پاچینو، مشهور به «آل پاچینو»، از بازیگران برجسته و تاثیرگذار سینمای جهان، در نیویورک به دنیا آمد. آل پاچینو طی بیش از ۵۰ سال فعالیت هنری ۸ بار نامزد دریافت جایزه اسکار بهترین بازیگر نقش اول مرد شد که عاقبت سال ۱۹۹۲ با حضور فراموش‌نشدنی در فیلم «بوی خوش زن» به نقش فرانک اسلید، یک نظامی بداخلاق بازنشسته و نابینا، موفق شد این جایزه را از آن خود کند. از دیگر هنرنمایی‌های به یادماندنی او می‌توان به حضور در آثاری چون «بعدازظهر سگی»، «صورت زخمی» و «مخمصه» اشاره کرد، اما بی‌هیچ شک و شبهه‌ای، شاه‌بیت نقش‌آفرینی‌های آل پاچینو در سه‌گانه «پدرخوانده» فرانسیس فورد کاپولا رقم خورد. در «پدرخوانده»ها با نام‌های مشهور و بزرگی چون مارلون براندو، رابرت دنیرو، جیمز کان، رابرت دوال، و... مواجه هستیم، اما در بین همه این نام‌داران تاریخ سینما، آل پاچینو با ایفای نقش «مایکل کورلئونه» تاریخ خود را بنا کرد، تا جایی که «پدرخوانده» را شاید بتوان بدون مارلون براندو یا رابرت دنیرو تصور کرد، اما بدون آل پاچینو نه! در سه‌گانه «پدرخوانده»، آل پاچینو با ایفای نقش مایکل کورلئونه، کاراکتری جدید، دوست‌داشتنی و در عین حال ترسناک از یک پدرخوانده مافیایی را روی پرده سینما به نمایش گذاشت. مشهور است که بازیگران سرشناسی چون داستین هافمن، جک نیکلسون و حتی آلن دلون برای بازی در نقش مایکل کورلئونه نامزد بوده‌اند، اما هر کدام به دلیلی کنار رفتند تا غیرمستقیم در خلق یکی از شخصیت‌های مهم تاریخ سینما تاثیرگذار باشند. آل پاچینو در طول دوران حیات حرفه‌ای خود بیشترین ستایش‌ها را از منتقدین و مخاطبین دریافت کرده است و بی‌اغراق اغلب نقش‌های او از ماندگارترین‌های تاریخ سینما باید برشمرده شوند. آل پاچینو، در کنار رابرت دنیرو، جک نیکلسون و داستین هافمن به عنوان بزرگان دنیای بازیگری در سینمای مدرن قلمداد می‌شوند.

نگاه روز

مرگ «سزار» و آرزوی خام فاشیست‌ها برای احیای امپراتوری روم

[شهروند] شعارها و سیاست‌های دونالد ترامپ رئیس جمهوری کنونی ایالات متحده آمریکا، برای بسیاری از تاریخ‌پژوهان و محققان علوم سیاسی، یادآور دوران سیطره فاشیست‌ها بر ایتالیاست. شعارهایی چون «اول آمریکا»، «دوباره آمریکا را بزرگ کنیم»، اصرار بر اخراج مهاجران، وارد آوردن فشارهای اقتصادی به کشورهای عمدتاً دوست، همچنین تلاش برای الحاق سرزمین‌های مستقل مانند کانادا و گرینلند به خاک آمریکا، نشانه‌هایی است که باعث شده اندیشمندان و جامعه‌شناسان نسبت به ظهور نوعی از تمایلات فاشیستی در دولت جدید ایالات متحده تحت راهبری ترامپ هشدار بدهند. اما امروز سالروز پایان کار و خاتمه افسانه نماد و بنیان‌گذار فاشیسم در ایتالیا یعنی بنیتو موسولینی است. روزنامه‌نگار پرشور و سیاستمدار متفکری که همه توان سیاسی، اقتصادی، نظامی و فرهنگی ایتالیا را مصروف سرابی بزرگ یعنی احیای امپراتوری روم باستان کرد و در نهایت توسط مردم کشورش مجازات شد.

انتقام فجیع مردم ایتالیا از موسولینی و فاشیست‌ها

۸۰ سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۷ آوریل ۱۹۴۵ میلادی، بنیتو موسولینی رهبر ایتالیا، حین فرار به سمت مرز سوییس توسط شبه‌نظامیان کمونیست و مسلح ایتالیایی دستگیر شد. نامزد موسولینی و برخی مقامات دولتی حزب فاشیست که در بین بازداشت‌شدگان بودند، در کنار رئیس فراری خود بلافاصله در دادگاهی صحرایی حاضر شدند و قضات پس از چند سوال و جواب ساده همگی آن‌ها را به اعدام محکوم کردند. صبح روز بعد یعنی ۲۸ آوریل، قبل از اجرای حکم دادگاه، چند فرد مسلح به کارد و چاقو، با حمله به موسولینی کارش را تمام کردند و اجازه ندادند مراسم رسمی اعدام برای او برگزار شود. پس از قتل موسولینی، نامزد و همراهان او که جزو سران حزب فاشیست بودند، توسط پارتیزان‌ها تیرباران شدند. اجساد این افراد و موسولینی از سقف پمپ بنزینی در شهر میلان به شکل وارونه آویزان شد تا فاشیست‌ها با دیدن آن‌ها دست از مقاومت مسلحانه بردارند.

الهام‌بخش هیتلر و عامل فروپاشی همه جانبه ایتالیا

در تاریخ جنگ جهانی دوم از بنیتو موسولینی به‌عنوان نزدیکترین متحد آدولف هیتلر و نازی‌ها یاد شده است، اما جالب است بدانید او مدت‌ها قبل از پیشوای آلمان نازی، با راه‌اندازی حزب فاشیست، ترویج افکار و سیاست‌های نژادپرستانه را در دستور کار خود قرار داده بود، تا جایی که حتی شاید بتوان رهبر ایتالیا را الهام‌بخش آدولف هیتلر برای تأسیس حزب نازی قلمداد کرد. موسولینی در اوایل به قدرت رسیدن هیتلر از مخالفان سرسخت او به شمار می‌آمد، اما رفته رفته این دو به یکدیگر نزدیک و نزدیکتر شدند. ایتالیا در جریان جنگ بین‌الملل دوم، متحد سیاسی و نظامی آلمان نازی بود، اما به دلیل ضعف بنیه اقتصادی و دفاعی نتوانست نیروی قابل اتکایی برای متحدین باشد. ارتش ایتالیا فاقد بضاعت انسانی و لجستیکی ارتش آلمان نازی بود و دخالت آن در جنگ جهانی دوم، رهاوردی جز مرگ و فروپاشی همه جانبه برای مردم ایتالیا به همراه نداشت.

عکس روز

ادامه حمایت جهانی از غزه

برپایی تظاهرات گسترده در پایتخت‌ها و شهرهای جهان، در همبستگی با مردم فلسطین و محکومیت ددمنشی صهیونیست‌ها در نوار غزه، همچنان ادامه دارد. تظاهرکنندگان خواستار آتش‌بس فوری و نامحدود در غزه شدند و شعارهایی با موضوع پایان دادن به تجاوز، هدف قرار دادن غیرنظامیان و رفع محاصره نوار غزه سر دادند.

خاطرات الرجال

اسدالله علم، وزیر دربار و از نزدیکترین چهره‌ها به محمدرضا شاه، تنها رجل سیاسی دوران پهلوی دوم است که خاطرات خود از ۱۰ سال همنشینی نزدیک با شخص شاه و خاندان پهلوی را مکتوب کرده است. این تقریرات در ۷ جلد تحت عنوان «یادداشت‌های علم» به چاپ رسیده‌اند و ما در این ستون به تناوب این یادداشت‌ها را مرور می‌کنیم.

سیاست مزورانه انگلیس

صبح ساعت هشت کاردار انگلیس دیدنم آمد. سفیر در مرخصی است. گفت من آمده‌ام دو مطلب را به شما بگویم، یکی این است که اردشیر زاهدی وزیرخارجه شما گفته است چون آخر مارس فدراسیون عربی جنوب خلیج فارس تشکیل می‌شود، ما ناچاریم اقداماتی برای حفظ منافع خودمان در خلیج فارس بکنیم. در آخر مارس چنین اتفاقی نخواهد افتاد، آخر آوریل هم مشکوک است که چنین تصمیمی گرفته شود. دیگر این که به ما نسبت داده‌اید که سیاست مزورانه بازی کرده‌ایم و در تشکیل فدراسیون پشت پرده دست داشته‌ایم. چنین چیزی نیست و ما هیچ وقت ایران را رها نمی‌کنیم به یک ممالک کوچک بچسبیم. الا این که در مورد حفظ منافع‌مان اقدامی بکنیم (منظورش نفت بود)، کاری نکرده‌ایم و نمی‌کنیم. من گفتم شما دو عمل کرده‌اید که جای نگرانی برای ما دارد. یکی عضویت بحرین است در فدراسیون. این مطلب گرچه جای گله و نگرانی دارد، ولی به چه مناسبت شما دو جزیره تنب و ابوموسی را به فجیره داده‌اید؟ این دیگر چه معنی دارد؟ چنان که ارباب من می‌فرمایند، یک میراث غصب شده ایران را شاه‌بخشی کرده‌اید. این قابل تحمل نیست، نه تنها برای ارباب من برای هیچ ایرانی نیست. ولی صریحاً باید به شما بگویم این عمل شما با عکس‌العمل خیلی شدید ما روبه‌رو خواهد شد. خیلی دستپاچه شد. گفت این مطلب را از طرف شاهنشاه می‌گویی؟ گفتم خیر، من که نمی‌دانستم شما چه صحبت خواهید کرد و برای چه می‌خواهید من را ببینید، ولی این مطلب را به هر صورت می‌دانم و می‌گویم باید حساب کار خودتان را بکنید. ۴۶/۱۲/۲۶

ترس و درس از عاقبت منصور

موضوع گران شدن قیمت آب را عرض کردم. فرمودند: «آخر مملکت تاکی می‌تواند دائماً سرویس مفت و مجانی به مردم بدهد؟ آخر باید کار بکنیم تا کشور توسعه پیدا کند و برای توسعه پول لازم است.» عرض کردم به هر حال ۷۰ درصد قیمت آب را بالا بردن صحیح نیست، مثل بالا بردن قیمت نفت در زمان مرحوم یا غیر مرحوم، منصور می‌شود که بالاخره به قیمت جان او تمام شد. شاهنشاه به عرایض من توجه نفرمودند و من ناراحت شدم. مجدداً فردا این مطلب را عنوان خواهم کرد. تا کی می‌شود به مردم بی‌اعتنا بود؟ این دولت احمق نمی‌داند چه می‌کند. خدا رحم کرده که یک نفر تلفات داد و مردم حسنعلی منصور را چهار سال پیش کشتند. باز هم درس نمی‌گیرند. خودشان به جهنم، به ارباب محبوب عزیز من به طور نهایی صدمه وارد می‌شود. ۴۷/۱۲/۲۷

امروز با جهان

ایراد به یک فرضیه قدیمی رد شدن مرگ هیتلر و احتمال فرار او به آرژانتین

دهه‌هاست که یک روایت رسمی درباره پایان زندگی آدولف هیتلر پیشوای آلمان نازی بدون چون‌وچرا پذیرفته شده است: «خودکشی در یک پناهگاه زیرزمینی در برلین، به همراه همسرش، اِوا براون». اما اکنون، «باب بِر» مأمور قدیمی و سابق سازمان سیا معتقد است اسناد محرمانه‌ای در آرژانتین وجود دارد که می‌تواند ثابت کند هیتلر پس از جنگ به آمریکای جنوبی گریخته است. یکی از شواهد مهم کشف‌شده، بقایای سازه‌ای در دل جنگل‌های استان میسیونس آرژانتین است که به سیستم آب و برق مجهز بوده و در آن اشیایی چون سکه‌های دوران جنگ جهانی دوم آلمان پیدا شده است. مکانی که می‌توان آن را به عنوان پناهگاه احتمالی سران فراری آلمان نازی از جمله آدولف هیتلر در نظر گرفت. بنابر اسناد تاریخی، پس از جنگ جهانی دوم، تلاش‌هایی در آمریکای جنوبی برای بازسازی امپراتوری نازی و ایجاد رایش چهارم صورت گرفت. جالب است بدانید احتمال زنده بودن هیتلر از نگاه دستگاه اطلاعاتی آمریکا هیچ‌گاه منتفی نبوده است.

تاریخ‌نگاران به‌طور گسترده بر این باورند که آدولف هیتلر و اِوا براون، در آوریل سال ۱۹۴۵ و هم‌زمان با پیشروی نیروهای شوروی به سمت برلین، در پناهگاه پیشوا دست به خودکشی زدند. اجساد آن‌ها سوزانده و سپس در یک گودال کم‌عمق دفن شد. بعدها مقامات شوروی اجساد را نبش قبر کرده و از طریق پرونده‌های دندان‌پزشکی، هویت هیتلر و براون را شناسایی کردند. بقایای آن‌ها تا مدتی در آلمان شرقی نگهداری می‌شد تا اینکه در سال ۱۹۷۰، کمیته امنیت دولتی اتحاد جماهیر شوروی (KGB) دستور داد بقایای هیتلر نابود شود. درنهایت تنها بخشی از فک پایین و یک تکه جمجمه نگهداری شد و به مسکو انتقال یافت. اما اکنون تمام این داستان مورد تردید و خدشه قرار دارد و به نظر می‌رسد کل ماجرا داستانی بوده که نازی‌ها می‌خواستند به بقیه بباورانند! مخصوصاً که در سال ۲۰۰۹ آزمایش DNA روی تکه‌ای از آن جمجمه مشهور ثابت کرد این استخوان متعلق به یک زن است و نه هیتلر.

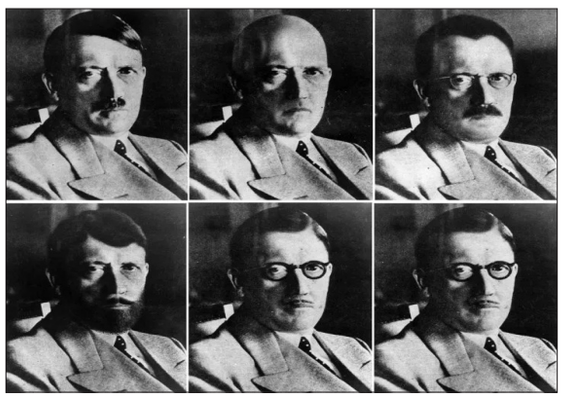

امروز با پزشکی

عوارض گرما برای بارداری سقط جنین، کم شدن وزن و زایمان زودرس

در پژوهشی جدید محققان به این نتیجه رسیده‌اند که در دوران بارداری تحمل گرما کاهش می‌یابد. هورمون‌های بارداری، به‌ویژه پروژسترون، باعث افزایش تولید گرما در بدن می‌شوند که به آن «اثر گرمازایی» گفته می‌شود. همچنین زنان باردار دمای پایه بدن بالاتری دارند و ضربان قلب آن‌ها نیز سریع‌تر است که منجر به گرمای بیشتر و سخت‌تر شدن فرآیند خنک شدن بدن می‌شود. وقتی بدن در معرض گرمای بیش از حد قرار می‌گیرد، مکانیسم اصلی آن برای خنک‌سازی، تعریق است که منجر به از دست دادن الکترولیت‌ها، نمک‌ها و در نهایت کم‌آبی می‌شود. این وضعیت باعث افت فشار خون، سرگیجه و خستگی می‌شود. همچنین وقتی زن باردار دچار گرمای شدید یا کم‌آبی بدن می‌شود، جریان خون به جفت کاهش می‌یابد. این وضعیت می‌تواند منجر به سقط جنین، تولد نوزاد با وزن کم، مرده‌زایی و زایمان زودرس شود.

این میان برخی مطالعات حتی نقص‌های قلبی در نوزاد را با قرار گرفتن بیش از حد در معرض گرما در کشورهایی با اقلیم گرمسیری، مانند هند، مرتبط دانسته‌اند. خستگی، سرگیجه، غش کردن، کم‌آبی بدن، خشکی زبان، پوست سرد و مرطوب به دلیل تعریق زیاد، تهوع، استفراغ و سردرد، افزایش ضربان قلب یا ضربان ضعیف، از علائم گرمازدگی خفیف به شمار می‌آیند. گیجی، لکنت زبان، تنفس سریع، افزایش شدید دمای بدن و گاهی اوقات تشنج نیز از علائم گرمازدگی شدید هستند. اما برای در امان ماندن از گرمازدگی چه باید کرد؟ در خانه ماندن در ساعات اوج گرما، خنک نگه‌داشتن بدن، استفاده از لباس مناسب، محافظت از پوست، آبرسانی مداوم، جایگزینی الکترولیت‌ها، همراه داشتن وسایل خنک‌کننده، و... جزو مواردی هستند که پزشکان برای فرار از گرمازدگی آن‌ها را توصیه می‌کنند.

امروز با قانون

نکات کاربردی حقوقی برای همه به زبان ساده

همه شهروندان لازم است سطح آگاهی‌های حقوقی خود را افزایش بدهند. این امر موجب تحقق و ارتقاء اصل حاکمیت قانون در جامعه، ارتقاء سطح سواد حقوقی افراد، کاهش مراجعات مردم به نهادهای قضایی و شبه‌قضایی، همچنین فرهنگسازی و آمادگی عموم برای تبعیت از قانون خواهد شد.

دریافت مستمری شوهر سابق

زنی که شوهرش فوت کرده، حقوق بازنشستگی یا مستمری از کارافتادگی شوهر فوت شده‌اش را دریافت می‌کند. حتی اگر آن زن دوباره ازدواج کند، این دریافتی قطع نمی‌شود.

زمان عرفی جَلب در شبانه‌روز

جلب اشخاص باید در روز انجام شود، مگر در موارد ضروری (اهمیت جرم، وضعیت متهم و...) که به تشخیص بازپرس است.